

Conflation of Church and State: Religion and *Hybris* in Solon's *Eunomia*

Ian Oliver, Doctoral Student
University of Colorado in Boulder
Department of Classics
CAMWS Boulder – March 2015

Political Definitions of *Hybris* in the *Eunomia*

- Oswyn Murray (1990: 144) – “drunken violence committed in the context of the symposium”
- N.R.E. Fisher (1992: 71) – “the activities of the greedy rich”

Cf. Emily Anhalt (1993: 111) – “*Eunomiê* for Solon is not a divine force but rather a desired social condition, a goal of Solon’s personal policy.”

Solon's *Prayer to the Muses* (Fragment 13W)

Μοῦσαι Πιερίδες, κλυτέ μοι εὐχομένωι
ὄλβον μοι πρὸς θεῶν μακάρων δότε... (13.2-3)

χρήματα δ' ἰμείρω μὲν ἔχειν, ἀδίκως δὲ πεπᾶσθαι
οὐκ ἐθέλω· πάντως ὕστερον ἦλθε δίκη.

πλοῦτον δ' ὄν μὲν δῶσι θεοί, παραγίγνεται ἀνδρὶ
ἔμπεδος ἐκ νεάτου πυθμένος ἐς κορυφήν· (10)

ὄν δ' ἄνδρες τιμῶσιν ὑφ' ὕβριος, οὐ κατὰ κόσμον
ἔρχεται, ἀλλ' ἀδίκους ἔργμασι πειθόμενος

οὐκ ἐθέλων ἔπεται, ταχέως δ' ἀναμίσγεται ἄτη·
ἀρχῆς δ' ἐξ ὀλίγης γίγνεται ὥστε πυρός,

φλαύρη μὲν τὸ πρῶτον, ἀνιερῆ δὲ τελευτᾷ· (15)

οὐ γὰρ δὴν θνητοῖς ὕβριος ἔργα πέλει,
ἀλλὰ Ζεὺς πάντων ἐφορᾷ τέλος, ἐξαπίνης δὲ

ὥστ' ἄνεμος νεφέλας αἴψα διεσκέδασεν
ἠρινός, ὃς πόντου πολυκύμονος ἀτρυγέτιοι
πυθμένα κινήσας, γῆν κατά πυροφόρον (20)

δηιώσας καλὰ ἔργα θεῶν ἔδος αἰπὸν ἰκάνει
οὐρανόν, αἰθρίην δ' αὖτις ἔθηκεν ἰδεῖν,

λάμπει δ' ἠελίοιο μένος κατὰ πίονα γαῖαν
καλόν, ἀτὰρ νεφέων οὐδ' ἔν ἔτ' ἐστὶν ἰδεῖν.

τοιαύτη Ζηνὸς πέλεται τίσις· οὐδ' ἐφ' ἐκάστωι (25)

ὥσπερ θνητὸς ἀνὴρ γίγνεται ὀξύχολος,
αἰεὶ δ' οὐ ἐλέληθε διαμπερές, ὅστις ἀλιτρὸν
θυμὸν ἔχει, πάντως δ' ἐς τέλος ἐξεφάνη· (13.7-28)

...

τίς ἂν κορέσειεν ἅπαντας;
κέρδεά τοι θνητοῖς ὥπασαν ἀθάνατοι,
ἄτη δ' ἐξ αὐτῶν ἀναφαίνεται, ἦν ὁπότε Ζεὺς (75)

πέμνηι τεισομένην, ἄλλοτε ἄλλος ἔχει. ⊗ (13.73-76).

Solon's *Eunomia* (Fragment 4W)

ἡμετέρη δὲ πόλις κατὰ μὲν Διὸς οὐποτ' ὀλεῖται
αἴσαν καὶ μακάρων θεῶν φρένας ἀθανάτων·
τοίη γὰρ μεγάλθυμος ἐπίσκοπος ὀβριμοπάτρη
Παλλὰς Ἀθηναίη χεῖρας ὑπερθεν ἔχει·
αὐτοὶ δὲ φθείρειν μεγάλην πόλιν ἀφραδίησιν (5)

ἄστοι βούλονται χρήμασι πειθόμενοι,
δήμου θ' ἡγεμόνων ἄδικος νόος, οἷσιν ἐτοῖμον
ὑβριος ἐκ μεγάλης ἄλγεα πολλὰ παθεῖν·
οὐ γὰρ ἐπίστανται **κατέχειν κόρον** οὐδὲ παρούσας
εὐφροσύνας **κοσμεῖν** δαιτὸς ἐν ἡσυχίῃ (10)

..... *lacuna*

πλουτέουσιν δ' ἀδίκους ἔργμασι πειθόμενοι

..... *lacuna*

οὐθ' **ιερῶν** κτεάνων οὔτε τι δημοσίων
φειδόμενοι κλέπτουσιν ἀφαρπαγῆι ἄλλοθεν ἄλλος,
οὐδὲ φυλάσσονται **σεμνὰ Δίκης θέμεθλα**,
ἦ σιγῶσα σύνοιδε τὰ γιγνόμενα πρό τ' ἐόντα, (15)

τῶι δὲ **χρόνῳ πάντως** ἦλθ' ἀποτεισομένη,
τοῦτ' ἤδη πάσῃ πόλει ἔρχεται ἔλκος ἄφυκτον,
ἐς δὲ κακὴν ταχέως ἦλυθε δουλοσύνην,
ἦ στάσιν ἔμφυλον πόλεμόν θ' εὐδοντ' ἐπεγεῖρει, (20)

ὅς πολλῶν ἐρατὴν ὤλεσεν ἡλικίην·
ἐκ γὰρ δυσμενέων ταχέως πολυήρατον ἄστυ
τρύχεται ἐν συνόδοις τοῖς ἀδικέουσι φίλους.
ταῦτα μὲν ἐν δήμῳ στρέφεται κακὰ· τῶν δὲ πενιχρῶν
ικνέονται πολλοὶ γαῖαν ἐς ἀλλοδαπὴν
πραθέντες δεσμοῖσιν τ' ἀεικελίῳσι δεθέντες (25)

..... *lacuna*

οὕτω δημόσιον κακὸν ἔρχεται οἴκαδ' ἐκάστωι,
αὐλίοι δ' ἔτ' ἔχειν οὐκ ἐθέλουσι θύραι,
ὑψηλὸν δ' ὑπὲρ ἔρκος ὑπέρθορον, εὖρε δὲ πάντως,
εἰ καὶ τις φεύγων ἐν μυχῶι ἦι θαλάμου.
ταῦτα διδάξει θυμὸς Ἀθηναίου με κελεύει, (30)

ὡς κακὰ πλεῖστα πόλει **Δυσνομίη** παρέχει·
Εὐνομίη δ' εὐκοσμία καὶ ἄρτια πάντ' ἀποφαίνει,
καὶ θαμὰ τοῖς ἀδίκους ἀμφιτίθησι πέδας·
τραχέα λειαίνει, παύει **κόρον**, **ὑβριον** ἀμαυροῖ,
αὐαίνει δ' **ἄτης** ἄνθεα φυόμενα, (35)

εὐθύνει δὲ δίκας σκολιάς, ὑπερήφανά τ' ἔργα
πραῦνει· παύει δ' ἔργα διχοστασίης,
παύει δ' ἀργαλέης ἐριδος χόλον, ἔστι δ' ὑπ' αὐτῆς
πάντα κατ' ἀνθρώπους ἄρτια καὶ πιτυτά. ⊗ (4.1-39)